

ARBETSMILJÖ
VERKET

AFS 2020:9

Särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av covid-19

(Ändringar införda till och med 16 december 2021.)

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd med särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av covid-19;

beslutade den 18 november 2020.

(Ändringar införda till och med 16 december 2021.)

Utkom från trycket

den 27 november 2020

1 § Dessa föreskrifter är en specialreglering i förhållande till Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:3) om användning av personlig skyddsutrustning, och har företräde framför dem i tillämpliga delar.

Syfte

2 § Syftet med föreskrifterna är att bidra till att säkerställa tillgången till personlig skyddsutrustning för hälso- och sjukvårdspersonal, under den pågående covid-19-pandemin.

Syftet med föreskrifterna är också att ge vissa verksamheter rätt att använda Skyddsmask 90 under den pågående covid-19-pandemin.

Vem föreskrifterna riktar sig till

3 § Tillverkare, importörer och distributörer av personlig skyddsutrustning som söker tillfälligt tillstånd från Arbetsmiljöverket omfattas av 4 §.

Tillverkare, importörer och distributörer av utrustning som meddelats tillfälligt tillstånd före den 1 januari 2021 omfattas av 5 §.

Arbetsgivare inom hälso- och sjukvård omfattas av 6–8 §§. Den som hyr in arbetskraft likställs med arbetsgivare i dessa föreskrifter. Även den som ensam eller gemensamt med familjemedlem driver yrkesmässig verksamhet utan anställd inom de uppräknade sektorerna, omfattas av bestämmelserna i 6–8 §§.

Arbetsgivare inom

1. ambulans- och räddningstjänst,
2. Försvarsmakten, Polismyndigheten och andra som ska upprätthålla allmän ordning, samt
3. hälso- och sjukvården omfattas av 9 §.

Allmänna råd

Begreppet hälso- och sjukvård används här i bred bemärkelse, baserat på EU-kommissionens rekommendation, och omfattar därför fler verksamheter än de som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Följande typer av verksamheter får arbeta med personlig skyddsutrustning som fått tillfälligt tillstånd av Arbetsmiljöverket, trots att den inte är CE-märkt:

- Åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador
- Sjuktransporter
- Omhändertagande av avlidna
- Äldreomsorg
- Hemtjänst
- Verksamhet som bedrivs enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, inklusive personlig assistans
- Arbete vid stödboenden och hem för vård eller boende
- Hem som drivs av Statens institutionsstyrelse
- Kriminalvård
- Tandvård
- Djurens hälso- och sjukvård
- Räddningstjänst

Tillfälligt tillstånd för personlig skyddsutrustning

4 § Tillverkare, importörer och distributörer kan söka tillfälligt tillstånd hos Arbetsmiljöverket¹, och till och med den 31 augusti 2021 beviljas tillstånd, att tillverka, importera och distribuera personlig skyddsutrustning för bruk inom hälso- och sjukvård, som

1. omfattas av förordning (EU) 2016/425,
2. inte är CE-märkt enligt förordning (EU) 2016/425, och
3. skyddar mot smitta.

Personlig skyddsutrustning som är föremål för prövning enligt första stycket ska uppfylla de tillämpliga väsentliga hälso- och säkerhetskraven i förordning (EU) 2016/425. Skyddsutrustningen får inte komma in i de vanliga distributionskanalerna eller göras tillgänglig för andra användare än de som avses i 3 § andra stycket. (AFS 2021:2)

---

¹ Jrf Regeringsbeslutet den 3 juni 2021 om förlängd tid för uppdraget att säkerställa ett förfarande för att även icke CE-märkt personlig skyddsutrustning ska kunna användas, A2021/01297.

4 a § Tillfälliga tillstånd som har meddelats enligt 4 § gäller som längst till och med den 31 maj 2022.

Detta gäller under förutsättning att det tillfälliga tillståndet inte återkallats, och att den personliga skyddsutrustningen uppfyller de tillämpbara väsentliga hälso- och säkerhetskraven i förordning (EU) 2016/425 under tiden för det förlängda tillståndet. (AFS 2021:4)

Tillfälliga tillstånd som meddelats av Arbetsmiljöverket före den 1 januari 2021

5 § Tillfälligt tillstånd som meddelats av Arbetsmiljöverket i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:2) med särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av hotet från sjukdomen covid-19, med giltighetstid till och med den 31 december 2020, för tillverkning, import och distribution av personlig skyddsutrustning som inte är CE-märkt, gäller även efter den 31 december 2020, dock längst till och med den 31 maj 2022.

Detta gäller under förutsättning att det tillfälliga tillståndet inte återkallats, och att den personliga skyddsutrustningen uppfyller de tillämpbara väsentliga hälso- och säkerhetskraven i förordning (EU) 2016/425 under tiden för det förlängda tillståndet. (AFS 2021:4)

Användning av personlig skyddsutrustning med tillfälligt tillstånd

6 § Arbetsgivare inom hälso- och sjukvården får, utan hinder av 3 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning av personlig skyddsutrustning, låta arbetstagare använda personlig skyddsutrustning som har fått ett tillfälligt tillstånd av Arbetsmiljöverket och som har tillhandahållits av en behörig myndighet.

Allmänna råd

Begreppet behörig myndighet kommer från Kommissionens rekommendation (EU) 2020/403 av den 13 mars 2020 om förfaranden för bedömning av överensstämmelse och marknadsövervakning inom ramen för hotet från covid-19. Begreppet omfattar en vidare krets än vad som normalt avses med myndighet i Sverige.

Behöriga att göra inköp är huvudmän för de verksamheter som, enligt vad som sägs i allmänna rådet till 3 §, får arbeta med personlig skyddsutrustning som fått tillfälligt tillstånd av Arbetsmiljöverket, liksom de aktörer som normalt köper in utrustning till sådana verksamheter. Även privata aktörer omfattas av begreppet. Därutöver är myndigheter och organisationer som har fått, eller får, regeringens uppdrag, behöriga att göra sådana inköp.

7 § Upphävd (AFS 2021:2)

Användning av personlig skyddsutrustning

Fortsatt användning av personlig skyddsutrustning

8 § Arbetsgivare inom hälso- och sjukvården, får låta arbetstagare använda personlig skyddsutrustning som har tillfälligt tillstånd av Arbetsmiljöverket i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:2) med särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av hotet från sjukdomen covid-19, dock längst till och med den 31 juli 2022.

Första stycket gäller även när tillverkaren i bruksanvisningen angett att produkten får användas längst till och med den 31 december 2020, under förutsättning att

1. inköp skett i enlighet med AFS 2020:2,
2. Kommissionens rekommendation (EU) 2020/403 fortfarande gäller, och
3. sista förbrukningsdag enligt tillverkaren inte har passerat.

(AFS 2021:4)

Skyddsmask 90

9 § Vad gäller användning av skyddsmask 90 och skyddsfiler 90 omfattas arbetsgivare inom

1. ambulans- och räddningstjänst,
2. Försvarsmakten, Polismyndigheten och andra som ska upprätthålla allmän ordning, samt
3. hälso- och sjukvården²,
endast av 2 och 4–12 §§ i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:3) om användning av personlig skyddsutrustning.

Första stycket gäller under följande förutsättningar:

1. Arbetsgivaren ska i första hand välja andningsskydd som är CE-märkt enligt förordning (EU) 2016/425.
2. Arbetsgivaren ska säkerställa att skyddsmask 90 med skyddsfiler 90 ger motsvarande nominell skyddsfaktor som CE-märkt andningsskydd och filter.

---

² Jrf KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2020/403 av den 13 mars 2020 om förfaranden för bedömning av överensstämmelse och marknadsövervakning inom ramen för hotet från covid-19.

9 a § Skyddsmask 90 som inte är CE-märkt får tillhandahållas arbetsgivare enligt 9 §, dock längst till och med den 31 maj 2022. (AFS 2021:4)

AFS 2020:9

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2021.
2. Författningen upphör att gälla vid utgången av juni 2021.

AFS 2021:2

1. Denna författning träder i kraft samma dag som den utkom från tryckeriet, den ska dock tillämpas för tid från och med den 1 juli 2021.
2. Författningen upphör att gälla den 2 juni 2022.

AFS 2021:4

1. Denna författning träder i kraft samma dag som den utkom från tryckeriet och ska tillämpas från och med den 1 januari 2022.
2. Författningen upphör att gälla den 31 juli 2022.